

L'Ambròs Nou

Balsareny

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Sector nordest del terme municipal. Pla de Vilamajor.
Emplaçament: Carretera C-1411z, al km. 48,3 pista asfaltada en direcció NE cap a la Rabeia, i seguir direcció NE 1,5 km aproximadament.
Alçada: 370

Coordenades:

Latitud: 41.88703
Longitud: 1.89819
UTM Est (X): 408589
UTM Nord (Y): 4637820

Classificació

Número de fitxa: 08018 - 228
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Conjunt arquitectònic
Estil / època: Modern Contemporani Popular
Segle: XVIII-XX
Estat de conservació: Bo
Protecció: Legal
Tipus de protecció: Inexistent
Observacions protecció: Pla General d'Ordenació Urbana del Municipi de Balsareny (PGOU). Article 133 (protecció de masies). Núm. 5: Ca l'Ambròs Nou.
Data aprovació: dg., 27/11/0991 - 12:00
Accés: Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat: Privada
Titular: 08018A007000810001FZ
Autoria de la fitxa: Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa: dg., 13/11/2022 - 10:08

Descripció

Conjunt de tres antigues cases adossades i entre mitgeres que formaven un petit carrer, avui agrupades en un sol habitatge conegut com l'Ambròs Nou. Les cases eren (de sud a nord) l'Ambròs Nou, cal Brancal i la Casa Nova del Cerdà o cal Santmartí. Les tres queden perfectament alineades amb el camí que passa per la part davantera. L'Ambròs Nou i cal Brancal presenten unes característiques constructives més modernes, possiblement ja de principis del segle XX, mentre que la Casa Nova del Cerdà, lleugerament més baixa, conserva una tipologia pròpia del segle XIX. Totes les cases són de planta rectangular i tenen coberts adossats a la part posterior. Consten de planta baixa més un pis, i les dues del sud també unes golfes. Les cobertes són a dues vessants, amb el carener paral·lel a la façana.

L'Ambròs Nou i cal Brancal presenten un aspecte força homogeni, amb la façana principal arrebossada i pintada de blanc. Sengles façanes s'estructuren de manera aproximada en base a tres eixos d'obertures i consten d'un balcó central. A l'Ambròs nou el balcó s'ha connectat amb una àmplia terrassa lateral de recent construcció.

La Casa Nova del Cerdà conserva els paraments en el seu estat originari, fets de maçoneria amb un semi-arrebossat del calç, mentre que la part posterior és parcialment obrada amb tova. Les obertures són emmarcades amb maó i rematades amb formes lleugerament arquejades. La façana principal presenta una distribució irregular d'obertures, amb un ampli portal situat a la dreta.

Observacions:

Altres denominacions: el Barri

Història

La casa més antiga d'aquest barri és la que, en un principi, s'anomenava Caseta Nova del Cerdà. Ja està documentada l'any 1779, i estava vinculada al mas veí del Cerdà. Aquest any consta que era habitada per Lucía Altarriba, filla de Francesc Altarriba (Carreté, 2010: 152). Tanmateix, la construcció actual sembla una ampliació o reconstrucció ja del segle XIX. Posteriorment la casa també s'ha conegut com a Santmartí.

Cal Brancal és força posterior. Podria ser dels primers decennis del segle XX. Segons informació oral, l'any 1930 hi va arribar la família Brancal, i la casa podria ser d'aquest mateix any (Carreté, 2010: 152).

Pel que fa a l'Ambròs Nou, els seus habitants procedien de la masia de l'Ambròs o Ambròs Vell. Tenien per cognom Riera i eren nou germans. Per les característiques constructives de la casa, deu ser més o menys a la mateixa època que cal Brancal. Segons el cadastre, la data de construcció és el 1910. Aquestes tres cases, juntament amb cal General, constitueixen un petit nucli que es coneix com el Barri. Posteriorment, les tres cases han passat a formar una mateixa propietat. A mitjans de segle XX al sector sud s'hi han construït un bon nombre de coberts obrats amb totxo.

Bibliografia

CARRETÉ PARERA, Ramon (2010). *Noms de lloc, de casa i de persona de Balsareny*. Institut Cartogràfic de Catalunya, Barcelona, p. 140, 151, 152.

SERRA SALA, Joan M.; CARRETÉ PARERA, Ramon (2005). *Balsareny, ahir i avui*. Ajuntament de Balsareny, p. 135.

